

Dailė. Ilgalaikio/metų plano 5 klasei pavyzdys

Parengė Irena Staknienė

Dalykas: dailė.

Klasė: 5

Tikslas: siekiama, kad mokiniai ugdytųsi estetiinę nuovoką ir dailės raiškos gebėjimus, dvasiškai augtų ir suvoktų, kad regimasis pasaulis – tai gamtos ir žmogaus sukurti vaizdai.

Pamokų skaičius: 32 (32 savaitės; mokslo metai nuo rugsėjo 1 iki gegužės 29 d.).

Klasės situacija: pirmą pamoką susipažįstama su mokiniais, prisimenama, ko jie mokėsi ir ką išmoko per dailės ir technologijų pamokas pradinėje mokykloje. Išklausoma mokinių nuomonė, ko jie norėtų mokytis penktoje klasėje. Atliekama situacijos analizė (mokinių nusiteikimas dirbti, kokie jų lūkesčiai ir pan.). Penktoje klasėje dailės raiška ir pažinimas ugdymo procese glaudžiai integruojami, vienas kitą papildo, jų proporcijos sudaromos atsižvelgiant į mokinių poreikius ir individualius gebėjimus. Dailės kalba pažįstama tyrinėjant įvairius raiškos būdus, vertinant savo ir dailininkų darbus. Mokiniai skatinami dirbti poromis, grupelėmis, sudaromos sąlygos individualiems ieškojimams.

Ištekliai:

dailės kabinete: įvairaus formato piešimo, spalvotas ir vyniojamas (rusvas ar pilkšvas) popierius, kartonas, antrinių žaliavų ir gamtos medžiagų rinkiniai, viela, klijai, plastikiniai peiliukai, lentelės, molis, seni spalvoti žurnalai, paprasti pieštukai, liniuotės, žirkklės, lipni juostelė, segikliai, tušas, klijuotė, indeliai vandeniui, dailės vadovėliai, informaciniai leidiniai, meno albumai, žinynai ir enciklopedijos, žymiausių dailės ir tautodailės kūrinių reprodukcijų rinkiniai, architektūros ir vietinės aplinkos gamtos ir kultūros paminklų nuotraukos, kompiuteris ir interneto ryšys, skaitmeninis fotoaparatas, skrajutės apie gimtąjį kraštą, jo gamtos ir kultūros paminklus.

mokiniams: pieštukai, trintukai, flomasteriai, paprasti ir spalvoti pieštukai, ploni ir stori rašikliai, piešimo popierius (A3 ir A4 formato), spalvotas popierius ir kartonas, gipso bintas, plunksnos su plunksnakočiais, guašo ir akvarelės dažai, tušas, dideli ir maži teptukai, spalvotos kreidelės, pratybų sąsiuviniai arba eskizų knygelė (nedidelis sąsiuvinis).

Vertinimas: dailės ugdymo procese taikomi visi vertinimo būdai (diagnostinis, formuojamasis, apibendrinamasis). Mokiniai prieš atliekant užduotis supažindinami su vertinimo kriterijais. Vertinimo informacija renkama šiais būdais: formaliu ir neformaliu stebėjimu, renkant mokinių darbų pavyzdžius, organizuojant mokinių darbų parodėles (užbaigus užduotį ar užduočių ciklą) ir jų aptarimus, atliekant diagnostinio vertinimo užduotis, vertinant jų rezultatus ir aptariant su mokiniais, ką jie išmoko, ko norėtų mokytis ateityje. Pateikiant vertinimo informaciją akcentuojama ne klaidos ar nesėkmės, o tai, kokią pažangą padarė kiekvienas mokinis.

Ilgalaikio/metų plano 5 klasei lentelės pavyzdys

Ciklo pavadinimas	Mokinių pasiekimai (gebėjimų Nr. iš BP)	Val. nuo - iki	Turinys	Pastabos (numatoma data)
1. Kaip kuria dailininkai	Paaiškins, kaip kuriami dailės kūriniai (1.1). Išsiaiškins, kokių dailės įrankių ir medžiagų prireiks penktoje klasėje. Paaiškins, kokių darbo, tvarkos ir saugos taisyklių reikės laikytis per dailės pamokas (1.2).	1-2 val.	Dailės raiškai ir tyrinėjimui naudojami dailės reikmenys. Dailės pamokos savitumai, kabineto aplinka. Darbo tvarkos ir saugos taisyklės.	Rugsėjo 1-2 sav. <i>Aplankyti netoli mokyklos esančią dailininko dirbtuvę.</i>
2. Ką žinome. Ko	Prisimins ir apibūdins menų kalbos skirtumus. Savais žodžiais paaiškins pagrindinių dailės šakų, grafines,	4-6 val.	Menų įvairovė ir jų kalbos skirtumai. Dailės įvairovė: pagrindinės šakos, išraiškos	Rugsėjo 3-4, spalio 2-4 savaitė.

Ciklo pavadinimas	Mokinių pasiekimai (gebėjimų Nr. iš BP)	Val. nuo - iki	Turinys	Pastabos (numatoma data)
mokysimės 5 klasėje	spalvinės ir erdvinės raiškos skirtumus (1.1., 2.1). Pasirinktai dailės raiškai įvairiai naudos linijas, spalvas ir erdvines formas, pasirinks tinkamas dailės medžiagas ir įrankius (1.2., 1.3).		priemonės, kūrybos medžiagos ir įrankiai. Artimiausios aplinkos vizualieji reiškiniai. Susipažinimas su vadovėlio medžiaga (ilustracijomis, žodynėliu ir kt.).	<i>Diagnostinė užduotis.</i>
3. Dailės kūriniai pasakoja	Išmoks ieškoti informacijos įvairiuose šaltiniuose (2.4). Tyrinėdami tautodailės dirbinių puošybą ir herbus savais žodžiais paaiškins simbolių ir ženklų reikšmes. Suvoks senų daiktų vertę (2.1). Pritaikys savo eskizus kurdami savitas kompozicijas (1.1). Mokysis dirbti grupėje ir bendradarbiaus kurdami bendrą projektą (1.4).	5-6 val.	Baltų simboliai tautodailėje. Ornamentas. Ritmas. Spalvų simbolinė reikšmė. Lokalsios spalvos. Herbai.	Lapkričio 2-4, gruodžio 1-2 savaitė. <i>Aplankyti artimiausias senas kapinaites ar bažnyčią.</i>
4. Dailė padeda bendrauti	Suvoks, kaip dailės kūriniai gali pasakoti apie mūsų gyvenimą ir padeda bendrauti (2.1., 3.1). Paaiškina, kuo dailės kūrinys svarbi simetrija, ritmas ir fonas (2.1., 2.2). Išmoks naują gratažo techniką (1.2., 1.3). Gebės ieškoti kūrybinių idėjų savo aplinkoje ir dailės kūrinuose (1.1). Gebės bendrauti ir dirbti grupėje (1.1). Išmoks planuoti savo darbą, kurti eskizus ir pritaikyti juos savo kompozicijoms (1.1., 1.3).	6-8 val.	Atvirukas. Fono reikšmė. Simbolis. Ritmas. Pasaulio medžio simbolis įvairių tautų kūryboje. Raidės formos ir ornamento derinimas. Knygos menas. Iliustracijos ir teksto komponavimas. Mokyklos erdvės puošimas erdvinėmis formomis.	Gruodžio 3, sausio 1-4, vasario 1 savaitė. <i>Papuošti mokyklos erdvę mokinių pasirinktai šventei.</i>
5. Dailė keičia aplinką	Pritaikys savo eskizus kurdami grafines, spalvines ir erdvines kompozicijas. Įvairiai naudos ženklus, simbolius, ritmą, simetriją, šiltas ir šaltas spalvas bei erdvių formų įvairovę savo raiškoje (1.1., 1.3). Išmoks lipdyti tuščiavidurę formą (1.2). Apibūdins senosios ir šiuolaikinės architektūros formų keliamą įspūdį, įvardys statybines medžiagas ir pastatų paskirtį. Nusakys senovės dirbinių ir šiuolaikinio dizaino gaminių skirtumus ir patogumą (2.1., 2.2). Suvoks, kad dailės priemonėmis galima keisti savo aplinką (3.1).	5-7 val.	Senųjų ir šiuolaikinių pastatų panašumai ir skirtumai, daiktų paskirtis, formų įvairovė ir patogumas. Šiltų ir šaltų spalvų deriniai, ritmas dailės kūrinuose, namų erdvėje ir artimiausioje aplinkoje. Vilniaus verbos. Ritmas. Simetrija. Geometrinis ir augalinis ornamentas.	Vasario 2-4, kovo 1-4 savaitė. <i>Aplankyti artimiausių tautodailininko dirbtuvę ar liaudies meistrų dirbinių parduotuvę (mugę).</i>
6. Stebėkime ir kurkime	Suvoks, kad stebint ir tyrinėjant dailės kūrinius, savo aplinką ir gamtą, galima išmokti naujų dailės technikų, derinti spalvas ir sukurti norimą nuotaiką (1.1., 1.2., 1.3). Išmoks ieškoti informacijos ir išsiaiškinti, kokių gamtos ir kultūros paminklų, kokių muziejų yra artimiausioje aplinkoje (2.3., 2.4). Gebės dirbti grupėje ir pritaikys dailės raiškos įgūdžius apipavidalindami klasės parodėlę	6-7 val.	Spalvų dėmės ir jų pobūdis. Spalvos, atspalviai ir jų nuotaika. Fono reikšmė. Spalva liaudies tekstilėje. Gamtos spalvos. Peizažas. Lietuvos ir artimiausios aplinkos kultūros ir gamtos paminklai, muziejai ir jų eksponatai. Dailės parodėlės apipavidalinimas ir aptarimas.	Balandžio 2-4, gegužės 1-4 savaitė. <i>Aplankyti netoli esantį muziejų (nebūtinai dailės). Išvyka prie netoli esančio gamtos ar</i>

Ciklo pavadinimas	Mokinių pasiekimai (gebėjimų Nr. iš BP)	Val. nuo - iki	Turinys	Pastabos (numatoma data)
	(1.4). Pasakodami apie dailės kūrinius vartos paprastas dailės sąvokas (2.1).			<i>kultūros paminklo.</i>

Parengė: Irena Staknienė, Rima Tuinylaitė